



Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus

Teie: 03.06.2024 nr 4-4/24/1957-3

Meie: 04.07.2024 nr 14-2/524-2

Vastus Pärnu jõe teemaplaneeringu kohta esitatud kooskõlastusele

Olete kooskõlastanud Pärnu maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Pärnu jõe ja kaldaala ruumilise arengu perspektiiv ning seosed mereplaneeringuga“ (edaspidi teemaplaneering) ja ühtlasi olete teinud ettepaneku, millega palute võimalusel arvestada. Käesolevaga esitame omapoolse vastused esitatud ettepanekule.

Toote välja, et Pärnu Linnavolikogu 15.12.2022 otsusega nr 83 on algatatud Pärnu linnas [Saugamõisa detailplaneeringu](#) (edaspidi detailplaneering) koostamine, mis jääb teemaplaneeringu alale. Detailplaneeringu algatamise otsuse kohaselt on planeeringuala suurus ca 36,7 ha ja selle eesmärgiks on planeeringuala maakasutuse juhtotstarbe muutmine üldkasutatavate ehitiste ning puhke- ja haljasala maast riigikaitsemaaks. Ühtlasi võidakse kaaluda Sauga jõe ja Vingiküla oja ehituskeeluvööndite vähendamist. Eesmärk on ala kasutusele võtmine tulevikus riigikaitsealistel eesmärkidel. Toote välja, et Kaitseministeerium on esitanud ka Pärnu linna üldplaneeringu 2035+ eelnõusse ettepaneku, et selles kavandataks nimetatud detailplaneeringu alale riigikaitsemaa juhtotstarve, et vältida ühel ajal koostatavates planeeringutes (üldplaneering ja detailplaneering) samale alale erineva juhtotstarbe planeerimist. Toote välja, et teemaplaneeringu kaardirakenduse järgi on samale alale kavandatud puhkevõrgustiku puhke- ja peatuskoht, selle kõrval jõe laevatatava osa pikendamine ning uus sadam, lisaks kergliikluse ühenduse põhimõtteline asukoht. Detailplaneeringut ei ole veel koostama asutud, kuid Kaitseleiidul on jätkuvalt huvi ja vajadus algatatud detailplaneeringu koostamiseks. Palute teemaplaneeringu koostamisel antud asjaoluga arvestada ning planeerida selle maa-ala kasutamine ja tegevused nii, et see ei välistaks algatatud detailplaneeringu koostamist ning selle kavandatud eesmärkide ja ülesannete täitmist.

Selgitame, et maakonna teemaplaneeringu koostamise täpsusaste ei võimalda määrata maakasutuse juhtotstarbeid ega konkreetse kasutusega maa alade ulatust. Maakonna teemaplaneering saab oma täpsusastmest tulenevalt anda üldisemaid suuniseid ja tingimusi üldplaneeringute koostamiseks. Kehtivas Pärnu maakonna planeeringus (kehtestatud 2018) on Eametsa linnak riigikaitse alana kajastatud. Eametsa linnak tänastes piirides jääb teemaplaneeringu alalt välja, alale ulatub linnaku piiranguvöönd. Teemaplaneeringu koostamisel ei ole ülesandeks võetud riigikaitsega seotud teemade täpsustamist, küll on nendega arvestatud. Teemaplaneeringut koostatakse maakonnaplaneeringu täpsustamiseks Pärnu, Sauga ja Reiu jõgede ja nende kaldaalade kasutamist puudutavates teemades Planeerimisseaduse (PlanS) § 75 lõike 1 punkti 19 kohaselt on riigikaitsealise otstarbega maa-alade määramine ning maakonnaplaneeringus määratud riigikaitsealise otstarbega maa-alade piiride täpsustamine üldplaneeringu ülesandeks.

Kohaliku omavalitsuse ülesanne on korraldada oma territooriumil ruumilist planeerimist ja käsitletav maa-ala kuulub Pärnu linna omandisse valdavalt üldkasutatava maana. Selgitame, et teemaplaneeringu koostamisel on olnud eelpool nimetatud detailplaneeringu algatamine teada ja seda teemat on Pärnu linnavalitsuse esindajatega arutatud. Linnavalitsuse esindajad on töökohtumistel väljendanud soovi säilitada piirkonnas osaliselt ka jõe äärne puhkeala. Pärnu Linnavolikogu on teemaplaneeringu lahenduse kooskõlastanud oma 16.11.2023 otsusega nr 45. Ka äsja avalikustatud Pärnu linna üldplaneeringu 2035+ eelnõus on piirkond kavandatud nii puhke- ja haljasala maakasutuse juhtotstarbega alaks kui ka ühiskondliku hoone maakasutuse juhtotstarbega alaks. Ühiskondliku hoone maal on üldplaneeringu kohaselt lubatud ka riigikaitseliste ehitiste kavandamine detailplaneeringu alusel. Seega Eametsa linnak on kehtivas Pärnu maakonna planeeringus kajastatud. Jõe teemaplaneeringu lahendus ei välista algatatud detailplaneeringu koostamist. Seda kas, kui suures ulatuses ja milliseid riigikaitselisi tegevusi on võimalik alale kavandada saab välja selgitada detailsema planeeringu koostamisel koos kõigi planeeringu elluviimisega kaasnevate asjakohaste majanduslike, kultuuriliste, sotsiaalsete ja looduskeskkonnale avalduvate mõjude hindamisega.

Selgitame, et teemaplaneering on maakonnaplaneeringu täpsusastmes määranud Sauga jõe äärde puhkevõrgustiku puhke- ja peatuskoha asukoha. Teemaplaneeringu seletuskirjas planeeringu elluviimist käsitlevas peatükis (ptk 6) on selgitatud, et kõik põhijoonisel toodud lahendused on maakonnaplaneeringu mõõtkava (1:65000 ja 1:35000) arvestades üldises täpsusastmes ning täpsustuvad kohaliku tasandi planeeringute ja projektide koostamisel. Planeeringujoonisele on puhke- ja peatuskohtade asukohad kantud üldistatud, ovaali kujul. Teemaplaneeringu seletuskirjas toodud tingimuste kohaselt tuleb puhke ja peatuskohtades luua eeldused puhketeenuste arendamiseks, kavandada võimalused matkapaatide vette laskmiseks, veest välja võtmiseks ja sildumiseks, tagada avalikud juurdepääsud ning arvestada vajalike rajatiste kavandamisega. Teemaplaneeringu lahendus võtab arvesse nii kehtivat Pärnu linna asustusüksuse üldplaneeringut (kehtestatud 2021), millega on alale ette nähtud ülelinnalise tähtsusega puhkeala. Samuti kehtivat Sauga valla üldplaneeringut (kehtestatud 2016), milles olemasoleva Kaluriküla (puhke- ja veeteenuseid osutav ettevõtte) piirkonda on kavandatud ärimaa juhtotstarve ja paatide vette laskmise koht.

Algatatud detailplaneeringu ala jääb ka teemaplaneeringuga kavandatud linnalise piirkonna puhkeväärtuslikule alale. Puhkeväärtuslikul alal tuleb üldplaneeringu koostamisel tagada puhkealade võrgustiku sidus toimimine, täpsustada puhkeala piirid (määrata puhkeala moodustavad metsad, pargid ning rohealad) ja arendamise tingimused. Säilitada olemasolevad jõeäärsed ja jõega seotud munitsipaal- ning riigiomandis olevad pargid, rohe- ja metsaalad. Tagada linnapiirkonna elanikele avalikud juurdepääsud jõe puhkealale ning siduda puhkeala kergliiklusteede võrgustikku. Seega maakonna teemaplaneeringus toodud lahendus on eelkõige aluseks üldplaneeringute koostamisele ja üldplaneeringuga on võimalik puhkealade piirid ja kasutustingimused täpsustada. Algatatud detailplaneeringu ala puhul on tegemist ulatusliku piirkonnaga (36,7 ha), kus detailsemate planeeringute koostamisel on erinevate funktsioonide vahel võimalik kaaluda sobiva tasakaalu leidmist.

Teemaplaneeringu seisukohast on oluline tagada linnalise piirkonna elanikele ja külastajatele vee äärsed puhkealad. Teemaplaneeringu koostamisel on selgunud, et Pärnu linna tiheasustusega alal on Vana-Pärnu ja Ülejõe piirkonnas jõe äärsete puhkealade kasutamise võimalused piiratud, mistõttu on vajalik edaspidi detailsemate maakasutus- ja planeeringuotsuste tegemisel hoolikalt kaaluda erinevaid lahendusi. Sh on oluline lähtuda planeerimisseaduses toodud elukeskkonna parendamise ja otstarbeka, mõistliku ning säästliku maakasutuse põhimõtetest ja tagada ehitatud ning loodusliku keskkonna vahel tasakaal. Nii kehtiva maakonnaplaneeringu kui ka koostatava teemaplaneeringu kohaselt on veekogud koos kaldaalaga selle ehituskeeluvööndi ulatuses ka olulisteks rohekoridorideks.

Lisame, et ka Üleriigilises planeeringus „Eesti 2030+“ on toonitatud vee äärsete alade olulisust linnas. Selles on toodud, et vee äärseid alasid tuleb väärtustada ja avada, luua avalikud juurdepääsud ning veekogude kaldad ühendada loomulikul viisil ülejäänud avatud ja avalikuks kasutuseks mõeldud aladega. Linnades tuleb enam pühendada ökosüsteemi terviklikkuse väärtustamisele ja säilitamisele, rohevõrgustiku sidususe hoidmisele ja parandamisele. Teemaplaneeringu lahendus on üleriigilise planeeringu suunistega kooskõlas.

Kokkuvõtlikult leiame, et teemaplaneeringu lahendus ei välista üldplaneeringu või detailplaneeringuga riigikaitsemaa kavandamist piirkonda. Detailsemate planeeringute koostamisel on vajalik erinevad kasutushuvid tasakaalustada. Teemaplaneeringu seisukohalt on oluline tagada piirkonna edasisel arendamisel tasakaal ehitatud ja looduslike alade vahel, rohevõrgustiku toimimine ja jõe äärsete puhkealade kättesaadavus piirkonna elanikele kvaliteetse elukeskkonna tagamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Heddy Klasen

ruumilise planeerimise osakonna juhataja

Teadmiseks: Pärnu Linnavalitsus, Kaitseliit, Kaitseministeerium

Merilin Rosenberg

58041423 merilin.rosenberg@agri.ee